

¹युनन्^A-ती, युनानः, इति सार्वधातुके रूपमिति विशेषः ।

(1353) “युत् भासने” (I-भ्वादिः-31. अक. सेट्. आत्म.)

योतकः-तिका, योतकः-तिका, युयोतिषकः-युयोतिषकः-षिका, योयुतकः-तिका; योतिता-त्री, योतयिता-त्री, युयोतिषिता-युयोतिषिता-त्री, योयुतिता-त्री; इत्यादीनि सर्वाण्यपि रूपाणि भौवादिककौकतिवत् (197) ज्ञेयानि । ²वियोयुतत्^B-ती ।

(1354) “युध सम्प्रहारे” (IV-दिवादिः-1173. अक. अनि. आत्म.)

‘सम्प्रहारः=हननम् ।’ इति क्षीरस्वामी ।

योधकः-धिका, योधकः-धिका, युयुत्सकः-त्सिका, योयुधकः-धिका; योद्धा-योद्धी, योधयिता-त्री, युयुत्सिता-त्री, योयुधिता-त्री; इत्यादीनि सर्वाण्यपि रूपाणि दैवादिकक्षुध्यतिवत् (315) ज्ञेयानि । ³राजयुध्वा, ⁴सहयुध्वा,^C ⁵चापयोधी, ⁶प्रतियोधी, ⁷युध्यमानः,

1. शतरि, ‘क्रथादिभ्यः—’ (3-1-81) इति श्राप्रत्यये, ‘श्राभ्यस्तयोरतः’ (6-4-112) इत्याकारलोपे, प्रत्ययस्य छित्त्वेनाङ्गस्य गुणनिषेधे चैवं रूपम् । शान-जन्तेऽपि प्रक्रियैवमूह्या ।

2. यङ्लुगन्ताच्छतरि रूपमेवम् । यङ्लुक्कयपि द्विवचने कृते अभ्यासे गुणः । ‘नाभ्यस्ताच्छतुः’ (7-1-78) इति नुन्निषेधः ।

3. ‘राजनि युधिक्ञः’ (3-2-95) इति कर्मण्युपपदे कनिप्रत्ययः । राजनं योधितवान् राजयुध्वा । अत्रान्तर्भावितण्यर्थाद् धातोः सकर्मकत्वमिति बोध्यम् । ‘भूते’ (3-2-84) इत्यधिकारे प्रत्ययस्यास्य विधानात् भूतकालिकत्वम् । स्त्रियाम्, ‘वनो न हशः—’ (वा. 4-1-7) इति निषेधाद् छीब्रफौ न ।

4. ‘सहे च’ (3-2-96) इत्यनेन सहशब्द उपपदे धातोः कनिप् । सह योधितवान् सहयुध्वा । [जातिविशेषः ।

5. ‘बहुलमाभीक्ष्ण्ये’ (3-2-81) इति णिनिः । चापयोधी = किरातादि-

6. गम्यादिषु (3-3-3) पाठात् भविष्यत्काल औणादिको णिनिः । प्रतियोधी = यः प्रतिद्वन्द्वितया युद्धं करिष्यति स उच्यते ।

7. शानचि दिवादित्वाच्छयनि रूपमेवम् । युध्यति इत्यादिप्रयोगाणामुपपत्तिस्तु— ‘सुप आत्मनः क्यच्’ (3-1-8) इति क्यजन्तत्वेन, दिवादेरवृत्कृतत्वेनाकृतिगण-त्वाद्वा साधुत्वमिति बोध्यम् ।

A. ‘मोदस्कुतोऽथ कवरीं प्रयुनन् स रामः....॥’ धा. का. 3.5.

B. ‘पृदाकुजित् वेगमयत्नतो ययौ वियोयुतत्काननजोतिनाऽध्वना ॥’ धा. का. 1.5.

C. ‘संवितः सहयुध्वानौ तच्छर्कि खरदूषणौ ।’ भ. का. 5.37.